

**UCHWAŁA NR LXII/397/22
RADY POWIATU W KOSZALINIE**

z dnia 15 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla osób stosujących
przemoc w rodzinie w Powiecie Koszalińskim na lata 2023 – 2025**

Na podstawie art. 4 ust. 1, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2022 r. poz. 1526), art. 19 pkt 16 i art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), art.6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Koszalińskim na lata 2023 - 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Koszalinie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Zbigniew Grabarek

**PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ
KOREKCYJNO – EDUKACYJNYCH
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC
W RODZINIE
W POWIECIE KOSZALIŃSKIM
NA LATA 2023 - 2025**
REALIZOWANY W RAMACH ZADAŃ Z ZAKRESU
ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ PRZEZ POWIAT
KOSZALIŃSKI

KOSZALIN 2022

Wykaz skrótów:

KMP – Komenda Miejska Policji w Koszalinie

OPS – ośrodki pomocy społecznej

PCPR, Centrum – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie

Program KE – Program korekcyjno - edukacyjny

Zespoły Interdyscyplinarne, ZI – Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

1. Wstęp

W 2005 roku wzorem krajów zachodnich, do porządku prawnego obowiązującego w Polsce wprowadzono ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie¹. Jest to akt prawny regulujący kwestię przeciwdziałania przemocy w rodzinie (również osób prowadzących wspólne gospodarstwo domowe), który reguluje sposób postępowania służb zaangażowanych w kontrakcję tego zjawiska oraz pomocy osobom dotkniętym przemocą. Ponadto w celu zwiększenia skuteczności pomocy ofiarom akt ten nakłada na samorządy powiatowe opracowanie i realizację Programów Korekcyjno – Edukacyjnych mających na celu zmiany negatywnych wzorców zachowań przemocowych partnerów.

W swym założeniu są formą działań psychologicznych i edukacyjnych oraz socjalizacyjnych ukierunkowanych na zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc i prezentujących zachowania agresywne. Jednocześnie kładą nacisk na zwiększenie zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Pamiętać należy o tym, że państwo będące organizacją odpowiedzialną za stanowienie i wykonywanie prawa oraz tym samym zaspakajanie potrzeb społeczeństwa i prowadzenie spójnej polityki społecznej, zobligowane jest także do podejmowania działań, które mają na celu przeciwdziałanie każdej formie przemocy. Obowiązki te wynikają z konstytucyjnych zasad gwarantujących ochronę praw człowieka. Przemoc nie tylko wprost narusza prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa osobistego, ale także przyczynia się do ograniczania i uniemożliwiania korzystania z innych praw i wolności, które każdemu człowiekowi przysługują. Z tego powodu jest to tak ważna kwestia społeczna, która mieści się w polityce społecznej państwa.

Chcąc mówić o skutecznym i efektywnym systemie przeciwdziałania przemocy, należy zapewnić jego powszechność zarówno w zakresie dostępności dla każdego poszukującego pomocy, jak i instytucji realizujących to zadanie. Stąd też literalne brzmienie art. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy stanowiącego że „osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy (...)”. Ponadto ustawodawca rozszerzył katalog instytucji zajmujących się „niepożądaną” przez państwo przemocą i obok organów ścigania (Policja, Prokuratura) w jednym rządzie postawił wymiar sprawiedliwości, jednostki samorządu terytorialnego wraz z jednostkami pomocy społecznej, system oświaty i ochrony zdrowia.

Praktycy przedmiotu nakazują również konieczność odejścia od dominacji form represyjnych i penalizujących na rzecz form pomocy opartych o oddziaływania mediacyjne, profilaktyczne, prewencyjne i korekcyjno-edukacyjne.

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest realizowany przez Powiat Koszaliński na podstawie art. 6 ust. 4 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z literalnym brzmieniem powyższej

¹ Obecny stan prawny - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021, poz. 1249)

normy prawnej zadanie to jest realizowane w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i w związku z powyższym finansowane jest z budżetu państwa.

Dokument został skonsultowany z członkami Powiatowego Konwentu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej z terenu Powiatu Koszalińskiego, Komendą Miejską Policji w Koszalinie, Sądem Rejonowym w Koszalinie – Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych.

2. Założenia organizacyjne oraz formalno - prawne

Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie określają przepisy Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej², Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno - edukacyjne³.

Dodatkowo założenia Programu zgodne są z Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 zawierającym Załącznik nr 2: Ramowy program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w województwie zachodniopomorskim na lata 2021-2025 oraz otrzymanymi z Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego Zaleceniami do realizacji programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w województwie zachodniopomorskim.

Głównym realizatorem Programu będzie Powiatowe Centrum Rodzinie w Koszalinie, które prowadzenie zajęć oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych może powierzyć do realizacji innemu podmiotowi, lub osobie fizycznej jeżeli zapewni kadre posiadającą kwalifikacje określone w stosownym akcie wykonawczym⁴. Zajęcia warsztatowe będą odbywać się w miejscu wskazanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie lub miejscu zapewnionym przez Wykonawcę.

Czas realizacji projektu przewidziany jest na lata 2023 – 2025. Program realizowany będzie w systemie zamkniętym i prowadzony metodą warsztatową.

² Dz.U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.

³ Dz.U. z 2011 r. Nr 50 poz. 259

⁴ § 9 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne, wskazuje niezbędne kwalifikacje osoby prowadzącej Program.

Zasada dołączania kolejnych uczestników obowiązywać będzie do 3 spotkania. Grupa może mieć charakter koedukacyjny.

Główną formą kształcenia będą zajęcia grupowe, które uzupełnione będą pracą indywidualną (co najmniej 2 spotkania 1 godzinne). Zajęcia odbywać się będą raz w tygodniu, a przerwa pomiędzy nimi nie będzie dłuższa niż tydzień. Łączna liczba godzin Programu wynosi 60, a zajęcia prowadzone będą w oparciu o ramowy program szkolenia, w proporcjach godzinowych zaproponowanych przez osoby prowadzące po wstępnym rozpoznaniu grupy terapeutycznej.

Program stanowi część całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzupełnia różne formy interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców przemocy w rodzinie. Proponowany program jest formą oddziaływań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych ukierunkowanych na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przez te osoby przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Forma organizacji i realizacji oraz zawartość programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie przyjmuje jako najwyższy priorytet zasadę ochrony bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób krzywdzonych przez osobę stosującą przemoc - w żadnym przypadku nie akceptuje sytuacji i zachowań, które mogłyby akcentować współodpowiedzialność osoby krzywdzonej za przemoc wobec niej stosowaną.

3. Cele programu

- 1) Zawartość merytoryczna programu koncentruje się na następujących jego elementach:
 - a) Edukacja – prowadzący Program dostarcza informacje, które mają pomóc uczestnikom zrozumieć dynamikę przemocy, jej charakter i przebieg. Ponadto prowadzone są elementy socjalizacji osób stosujących przemoc. Działania te konfrontowane są z przekonaniami i postawami, przy pomocy których sprawcy usprawiedliwiają stosowanie przemocy. Uczestnicy zdobywają wiedzę, w jaki sposób ich zachowanie krzywdząco wpływa na członków ich rodziny i na ich wzajemne relacje. Ponadto przygotowani są do wzięcia pełnej odpowiedzialności moralnej i psychologicznej za swoje czyny, a także do rozpoczęcia pozytywnych zmian w ich relacjach osobistych.
 - b) Rozpoznawanie i zmiana systemu przekonań i postaw osobistych – w trakcie Programu uczestnicy badają osobisty system przekonań, postaw i nastawień emocjonalnych, które inicjują i potęgują stosowanie przez nich jakiegokolwiek formy przemocy. Treści merytoryczne programu promują wartości i postawy, które stanowią konstruktywną alternatywę wobec postaw przemocowych.

2) Cele Programu to:

- a) Powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy.
- b) Rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie.
- c) Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie.
- d) Uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy.
- e) Zdobywanie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie.
- f) Zdobywanie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
- g) Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Powyższe cele zgodne są z §4 z Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, a także szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne, który określa cele oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc. Rozporządzenie to wydane na podstawie art. 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa szczegółowe kierunki prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

4. Adresaci programu i warunki uczestnictwa w Programie

- 1) Adresatami programu są osoby dorosłe, które identyfikują się z problemami przemocy, wykazują odpowiednią motywację do rozpoczęcia pracy nad sobą i swoimi emocjami oraz do terapii jako kolejnego kroku zmian, a przede wszystkim:
 - a) Osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, wobec których Sąd warunkowo zawiesił wykonanie kary, zobowiązując je jednocześnie do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym.
 - b) Osoby stosujące przemoc w rodzinie, wobec których została wszczęta procedura Niebieskiej Karty.
 - c) Osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno edukacyjnym.
- 2) Uczestnikami mogą być także osoby zgłaszające gotowość w jego uczestnictwie niezależnie od działań instytucji pomocowych.

- 3) Warunkiem uczestnictwa w programie jest:
- a) Podpisanie kontraktu na aktywny udział w sesjach, bezpieczne i zgodne z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach oraz w innych miejscach pobytu.
 - b) Potwierdzanie każdorazowej obecności na zajęciach poprzez wpis na listę obecności.
 - c) Uznanie faktu przez osobę przyjętą do programu zachowań agresywnych we własnej rodzinie i zobowiązanie do powstrzymywania się od przemocowych zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i z innymi ludźmi.
 - d) Powstrzymanie się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnej.
 - e) Podpisanie stosownych oświadczeń o:
 - Zapoznaniu się z kryteriami oceny uczestnictwa w programie
 - Poinformowaniu o przeprowadzeniu monitoringu w zakresie przewidzianym przez program,
 - Wyrażeniu zgody na ewentualne dodatkowe terminy zajęć
 - Wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych niezbędnych do uczestnictwa w Programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz informowania o jego przebiegu instytucji kierujących do udziału.
- 4) Zakończenie Programu łączy się z oceną celów osiągniętych przez uczestnika, informacjami zwrotnymi od prowadzącego i innych uczestników grupy. Uczestnik, który brał udział w co najmniej 70% spotkań (godzin) oraz osiągnął cele Programu określone w ust. 3 pkt 5 otrzyma dokument potwierdzający ukończenie Programu.

5. Realizatorzy program

- 1) Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzony będzie przez osobę (osoby) z wyższym wykształceniem, które ukończyły specjalistyczne przeszkolenie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz praktycznych metod oddziaływań psychologicznych. Osoby prowadzące muszą spełniać warunki określone w § 9 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne, co oznacza że:
- a) ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej,

- resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji;
- b) posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym, w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie;
- c) mają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. Ramowy program szkolenia – zawartość merytoryczna Programu:

1) Program korekcyjno – edukacyjny składa się z 2 części:

a) I część - edukacyjna, która zawiera następujące zagadnienia:

L.p.	Blok	Treści merytoryczne
1	Przemoc w rodzinie	Definicja przemocy w rodzinie, jej rodzaje, formy, dynamika, aspekty prawne przemocy, z uwzględnieniem przemocy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej, zaniedbania.
2	Dzieci, przemoc i wychowanie	Kwestie wychowania w szacunku do dzieci i ich potrzeb rozwojowych, wzmacnianie umiejętności kształtowania poczucia wartości u dzieci, a także ich autonomii. Niwelowanie przekonań wynikających z błędnych wartości, przekazów rodzinnych czy tradycji, które mogą wzmacniać zachowania przemocowe w stosunku do dzieci (np. „dzieci i ryby głosu nie mają”).
3	Stereotypy dotyczące płci, ról społecznych	Stereotypowe myślenie wyznacza często „pożądane” relacje w rodzinie, zależności pomiędzy żoną i mężem, rodzicami i dziećmi, narzuca role kobiecie, mężczyźnie, dzieciom, określa zjawiska i daje wskazówki, jak należy postępować wobec problemów rodzinnych, np.: „bliscy nie krzywdzą”, „dzieci są własnością rodziców”. Identyfikacja takich mitów i stereotypów pozwoli dostrzec, w jaki sposób wpływają one na zachowania w rodzinie osób stosujących przemoc
4	Komunikacja interpersonalna	Wzmacnianie umiejętności przekazywania informacji, myśli i uczuć z uwzględnieniem różnych perspektyw – zarówno nadawcy komunikatu, jak i jego odbiorcy. Doskonalenie umiejętności słuchania empatycznego
5	Komunikacja bez przemocy	Kształtowanie umiejętności takiego porozumiewania się, którego celem jest dbanie o potrzeby zarówno własne, jak i wszystkich uczestników komunikacji. Oparta jest o procedurę, która zawiera cztery elementy składowe: fakty, emocje, potrzeby, prośby

6	Asertywność	Dążenie do rozróżniania zachowań asertywnych od agresywnych i uległych oraz praca nad umiejętnością konstruktywnej obrony własnego stanowiska. Potrzeby człowieka. Określenie czym są potrzeby, jak je identyfikować, w jaki sposób o nich rozmawiać, jak identyfikować potrzeby bliskich i je zaspokajać
7	Emocje	Definiowanie czym są emocje, do czego są nam potrzebne, jak sobie z nimi radzić
8	Planowanie i rozwijanie samokontroli	Nauka budowania planów i preferowanej przyszłości, kształtowanie umiejętności samokontroli

b) II część - korekcyjna, która zawiera:

- ćwiczenia nowych konstruktywnych form zachowań,
- pracę nad zmianą postaw i przekonań,
- naukę kontroli zachowań i rozpoznawania emocji,
- uczenie się komunikacji bez przemocy,
- uczenie się budowania i planowania przyszłości wolnej od przemocy,
- uczenie się zachowań asertywnych.

2) Podstawowymi metodami pracy są:

- wykłady,
- panele dyskusyjne,
- scenki,
- materiały filmowe,
- praca w podgrupach,
- ćwiczenie umiejętności.

3) Dopuszcza się prowadzenie Programu w oparciu o:

- Programy oparte o założenia Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach,
- Trening Zastępowania Agresji,
- programy autorskie,
- Program z Duluth.

4) Przedstawione powyżej metody pracy muszą zawierać elementy wskazane ust. 6 pkt 1.

5) Na początku Programu, osoba prowadząca jest zobowiązana do przeprowadzenia wstępnej diagnozy w oparciu o wywiad z uczestnikiem. Jej celem jest określenie aktualnej sytuacji uczestnika, badanie indywidualnej motywacji do udziału w programie oraz zdefiniowanie potrzeb w związku z uczestnictwem w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Efektem diagnozy powinien być wynegocjowany wspólny cel, który osoba biorąca udział w programie chciałaby osiągnąć.

7. Partnerzy programu

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie w celu właściwej realizacji założeń programowych oraz w skutecznym osiągnięciu założonych celów będzie w powyższym zakresie współpracować z wieloma instytucjami i organizacjami których działanie związane jest z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w szczególności z:
 - a) ośrodkami pomocy społecznej,
 - b) zespołami interdyscyplinarnymi do spraw przeciwdziałania przemocy,
 - c) sądami,
 - d) kuratorami zawodowymi,
 - e) Prokuraturą Rejonową i Okręgową w Koszalinie,
 - f) Komendą Miejską Policji w Koszalinie,
 - g) Powiatową Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Koszalinie,
 - h) gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - i) placówkami ochrony zdrowia,
 - j) organizacjami pozarządowymi,
 - k) kościołami i organizacjami kościelnymi,
 - l) rodzinami uczestników programu,
 - m) innymi instytucjami zajmującymi się zjawiskiem przemocy.

- 2) Partnerzy programu będą wspierać realizatorów programu poprzez:
 - a) pomoc w rekrutacji uczestników,
 - b) pomoc w monitorowaniu sprawców przemocy przez pozyskiwanie informacji o sytuacji sprawcy przemocy i jego rodziny po zakończeniu programu;
 - c) rozpowszechnianie informacji o funkcjonowaniu programu

8. Źródła finansowania programu

Zgodnie z art. 6 ust. 5 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań w zakresie administracji rządowej realizowanych przez powiat. Środki na realizację i obsługę tego przedsięwzięcia zapewnia i przekazuje budżet państwa.

Mając na uwadze powyższe zapisy, planowanie wydatków na poziomie powiatu co roku uzależnione jest od wysokości środków przekazanych Powiatowi Koszalińskiemu z budżetu państwa na ten cel.

9. System monitorowania zachowania osób uczestniczących w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Koszalińskim

Poniższe zagadnienia – monitoring zachowania osób uczestniczących w Programie oraz wskaźniki pozwalające na ocenę wykonania zadania przez realizatora zostały skonsultowane z:

- ośrodkami pomocy społecznej z terenu Powiatu Koszalińskiego,
- członkami Powiatowego Konwentu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Komendą Miejską Policji w Koszalinie,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych,
- Powiatową Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Koszalinie.

Założenia systemu monitorowania zachowania osób uczestniczących w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Koszalińskim:

1) Ewaluację i monitoring będzie prowadzić PCPR w Koszalinie przy współpracy z instytucjami kierującymi uczestników Programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, zespołami interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, z terenu Powiatu Koszalińskiego, a także Policją, Zespołami Kuratorskiej Służby Sądowej.

2) Ewaluację i monitoring będzie prowadzony w etapach:

a) Etap I wstępny:

Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie.

Działania: analiza zawartości merytorycznej programu pod kątem osiągnięcia celów wskazanych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Cele:

- powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy,
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie,
- uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

b) Etap II w trakcie realizacji programu:

Realizator: ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne.

Działania: motywacja do uczestnictwa osób wytypowanych do udziału w Programie oraz udzielanie bieżących informacji w powyższym zakresie

Realizator: zleceniobiorca.

Działania: rozmowa, analiza postaw i zachowania uczestników programu, stopnia adekwatności treści programowych w stosunku do oczekiwań uczestników na podstawie badań ankietowych przed rozpoczęciem i po zakończeniu Programu.

c) Etap III po zakończeniu programu:

Realizator: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie oraz instytucje współpracujące w realizacji Programu – ośrodki pomocy społecznej, zespoły interdyscyplinarne, Komenda Miejska Policji w Koszalinie, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej.

Działania: monitoring zachowań uczestników Programu, który będzie służył badaniu osiągniętych celów poprzez analizę zgromadzonych dokumentów, opinii, informacji.

3) Monitoring będzie prowadzony przez:

a) opinie, notatki, adnotacje sporządzone przez realizatora Programu (trenera) w trakcie jego trwania o funkcjonowaniu uczestnika w środowisku rodzinnym, wypełnianiu zobowiązania do powstrzymania od przemocy, oraz bieżącej oceny uczestników Programu ich funkcjonowania w rodzinie na podstawie wypowiedzi samych uczestników i ich rodzin,

b) informację pracownika ośrodka pomocy społecznej o funkcjonowaniu w środowisku uczestnika Programu,

c) informację z Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie o przeprowadzanych czynnościach w miejscu zamieszkania uczestnika Programu,

d) informację od Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie o zakończeniu/założeniu formularza w ramach procedury Niebieskiej Karty, objęciu pomocą osób doświadczających przemocy, funkcjonowaniu w środowisku uczestnika Programu,

e) informację o sytuacji opiekuńczo - wychowawczej od Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby monitorowanej,

f) inne dodatkowe informacje.

4) Monitoring prowadzony będzie w okresie do 3 lat, czterokrotnie:

a) 1. monitoring – w okresie 3 miesięcy od zakończeniu Programu;

b) 2. monitoring – po upływie 12 miesięcy od zakończeniu Programu (9 miesięcy od 1 monitoringu)

- c) 3. monitoring - po upływie 24 miesięcy od zakończeniu Programu (12 miesięcy od 2 monitoringu)
 - d) 4. monitoring - po upływie 34 miesięcy od zakończeniu Programu (10 miesięcy od 3 monitoringu).
- 5) Monitoring funkcjonowania w środowisku prowadzi będzie realizator na podstawie pisemnej informacji dla uczestnika programu o przeprowadzaniu tej czynności, które wręczane będzie uczestnikowi zaraz po rozpoczęciu programu, a także zgody na przetwarzanie danych osobowych uczestnika i jego rodziny.
- 6) Monitoring prowadzi będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przy udziale instytucji współpracujących przy realizacji Programu, w szczególności:
- a) ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Koszalińskiego, właściwych dla miejsca zamieszkania uczestnika programu,
 - b) zespołów interdyscyplinarnych z terenu Powiatu Koszalińskiego, właściwych dla miejsca zamieszkania uczestnika programu,
 - c) Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie,
 - d) Zespołów Kuratorów Sądowych właściwych dla miejsca zamieszkania uczestnika programu.
- 7) O zbliżającym się terminie przeprowadzenia monitoringu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie informować będzie instytucje współpracujące w realizacji Programu.
- 8) Z uzyskanych informacji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Koszalinie prowadzi będzie ewaluację osiągnięcia zamierzonych celów w zakresie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych na osoby stosujące przemoc w rodzinie. Z ewaluacji sporządzany będzie dokument.
- 9) Dane z osiągniętych efektów wykorzystywane będą także w Raporcie z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Koszalińskim na lata 2018 – 2025.

10. Ocena wykonania zadania przez realizatora, ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięcia celów oddziaływań w ramach Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Koszalińskim w latach 2023 – 2025

Lp.	Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc					
	Kierunki działań	Rodzaje działań	Wskaźniki ilościowe	Wskaźniki jakościowe	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji i zakres finansowania
1.	Tworzenie i realizacja Programu oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie	Opracowanie i realizacja ramowych Programów K-E dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Liczba ramowych Programów KE Liczba edycji (grup warsztatowych) Programów KE Liczba godzin warsztatowych w ramach Programu KE Liczba osób wytypowanych Liczba osób przystępujących do Programu Liczba osób, które po raz kolejny przystąpiły do Programu Liczba osób, które dobrowolnie przystąpiły do Programu KE do liczby osób, którzy zostali skierowani do Programu KE postanowieniem SR lub Prokuratury Obecność zakwalifikowanych osób na poszczególnych zajęciach/spotkaniach; Liczba osób, które ukończyły Program	Oczekiwania uczestników względem Programu KE – badanie ankietowe Ocena jakości prowadzonych zajęć – stopień zadowolenia uczestników, przydatność informacji, sposób prowadzenia zajęć, osobista korzyść z uczestnictwa w programie – badanie ankietowe	PCPR Koszalin	2023 – 2025 Działania realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych w ramach budżetu PCPR

			Liczba osób uczestniczących w terapii uzależnień			
2.	Rozszerzanie i promocja Programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	Ewidencjonowanie instytucji realizujących programy KE		Coroczna aktualizacja instytucji	PCPR Koszalin i OPS Powiatu Koszalińskiego	2023 - 2025
3.		Przesyłanie zaktualizowanych informatorów	Liczba przesyłanych do KMP, SR w Koszalinie i Szczecinku, PR Rej., Gminom, do 15 lipca każdego roku.		PCPR Koszalin	2023 - 2025
4.		Rozpowszechnianie w wersji papierowej broszur informacyjnych	Liczba przesyłanych do instytucji broszur		PCPR Koszalin	2023 - 2025
5.		Przesyłanie drogą e-mail założeń ramowych Programu KE	Liczba przesyłanych podmiotom współpracującym przy realizacji zadania, ramowych założeń Programu KE		PCPR Koszalin	2023 - 2025
6.		Aktywność i współpraca oraz wymiana informacji pomiędzy jednostkami pomocy społecznej, SR Koszalin, SR Szczecinek i KMP Koszalin	Typowanie osób do uczestnictwa w programie KE oraz bieżące informowanie o ofercie programu KE	Liczba wniosków skierowanych przez podmiot zlecający realizację programu do instytucji odpowiedzialnych za realizację działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie kierowania osób stosujących przemoc w rodzinie na zajęcia korekcyjno edukacyjne Liczba przysyłanych do realizatora Programu list osób wytypowanych do udziału w Programie KE Liczba osób wytypowanych		PCPR Koszalin OPS ZI KMP Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej

7.	Monitoring uczestników	Monitorowanie osób, które ukończyły Program KE	<p>Liczba podmiotów realizujących monitoring</p> <p>Liczba osób stosujących przemoc po ukończeniu Programu</p> <p>Liczba osób u których nastąpiło poprawa i brak stosowania przemocy</p> <p>Liczba osób które ukończyły terapię uzależnień w trakcie okresu monitorowania</p>		<p>PCPR Koszalin</p> <p>OPS</p> <p>ZI</p> <p>KMP</p> <p>Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej</p>	2023 - 2025
----	------------------------	--	---	--	---	-------------

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ważnym elementem pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy jest praca ze wszystkimi jej członkami, w tym także z osobami stosującymi przemoc. Program Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Koszalińskim na lata 2023 – 2025 wychodzi naprzeciw tym oczekiwaniom. Główne cele Programu to m.in. powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy, rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie, kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy, zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy.

Program obejmuje charakterystykę przemocy, założenia organizacyjne oraz formalno – prawne, cele, warunki uczestnictwa, ramowy program szkolenia, źródła finansowania i system monitorowania zachowania uczestników w programie.

Poprzednio uchwalony program obowiązuje do końca roku 2022. W związku z powyższym zasadnym jest podjęcie uchwały.